

RETTENS KENDELSE (Tredje Afdeling)

18. marts 2005 *

I sag T-243/01 DEP,

Sony Computer Entertainment Europe Ltd, London (Det Forenede Kongerige),
ved avocat P. De Baere, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Wainwright, som
befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om fastsættelse af sagsomkostninger, der skal erstattes som
følge af Rettens dom af 30. september 2003, Sony Computer Entertainment Europe
mod Kommissionen (sag T-243/01, Sml. II, s. 4189),

* Processprog: engelsk.

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Jaeger, og dommerne J. Azizi og E. Cremona,

justitssekretær: H. Jung,

afsagt følgende

Kendelse

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

- ¹ Ved dom af 30. september 2003, Sony Computer Entertainment Europe mod Kommissionen (sag T-243/01, Sml. II, s. 4189, herefter »dommen i hovedsagen«), annullerede Retten Kommissionens forordning (EF) nr. 1400/2001 af 10. juli 2001 om tarifiering af visse varer i den kombinerede nomenklatur (EFT L 189, s. 5, berigtiget i EFT L 191, s. 49), idet Kommissionen havde tariferet den konsol, hvis betegnelse var anført i kolonne 1 i det skema, der var vedlagt som bilag til forordningen, i KN-kode 9504 10 00 og den tilhørende CD-Rom i KN-kode 8524 39 90, og tilpligtede Kommissionen at betale sagens omkostninger.

- 2 Ved skrivelse af 10. marts 2004 meddelte sagsøgeren Kommissionen, at de udgifter, der kan kræves erstattet, herunder advokatsalærer og andre udgifter, i alt udgjorde 157 862,50 EUR.
- 3 Ved skrivelse af 24. marts 2004 meddelte Kommissionen sagsøgeren, at dette beløb langt oversteg, hvad der kunne begrundes. Den foreslog en erstatning på 51 000 EUR (50 000 EUR for advokatsalærer og 1 000 EUR for andre udgifter).
- 4 Ved skrivelse af 30. marts 2004 svarede sagsøgeren Kommissionen, at det foreslåede beløb ikke kunne accepteres.
- 5 Kommissionen svarede ved skrivelse af 16. april 2004, at den fastholdt den holdning, den havde udtrykt i skrivelsen af 24. marts 2004.
- 6 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 5. maj 2004 har sagsøgeren fremsat begæring om fastsættelse af sagsomkostningerne i henhold til artikel 92, stk. 1, i Rettens procesreglement.

Parternes påstande

- 7 Sagsøgeren har nedlagt påstand om, at Retten fastsætter beløbet på de sagsomkostninger, som Kommissionen skal erstatte, til 157 862,50 EUR.

- 8 Kommissionen har nedlagt påstand om, at Retten fastsætter beløbet på de sagsomkostninger, den skal erstatte, til 51 000 EUR.

Retlige bemærkninger

Parternes argumenter

- 9 I skrivelsen af 10. marts 2004, hvori sagsøgeren har henvist til begæringen om fastsættelse af sagsomkostninger, har selskabet forelagt følgende fordeling af udgifterne:

- advokatsalærer svarende til udgifterne til 600,5 arbejdstimer, hvoraf 276,5 timer er udført af advokater til en timeløn på 325 EUR, 312 timer er udført af advokater til en timeløn på 200 EUR, og 12 timer er udført af en advokat til en timeløn på 175 EUR
- transportomkostninger 650 EUR
- udgifter til ophold (4 personer) 600 EUR
- udgifter til eksterne fremlæggelser (materiale, assistance) 1 500 EUR

— udgifter til fotokopier og kurer tjeneste 750 EUR.

- 10 Sagsøgeren har understreget sagens betydning efter fællesskabsretten. I dommen i hovedsagen har Retten for første gang fremmet et annulationssøgsmål angående en tarifieringsforordning til realitetsbehandling. Af dommen fremgår således de betingelser, hvorefter lignende forordninger kan anfægtes af privatpersoner, hvilket udgør en retspraksis, der fremtidigt skal tages i betragtning. Denne dom bidrager desuden til en bedre forståelse af de almindelige fortolkningsregler af den kombinerede nomenklatur (KN), indført ved Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og Den Fælles Toldtarif (EFT L 256, s. 1), og navnlig den generelle bestemmelse nr. 3 b). Sagsøgeren har i øvrigt anført, at Retten tillige har fortolket note 1 p) til afsnit XVI, kapitel 84 og 85 i KN for første gang.
- 11 Ifølge sagsøgeren medførte hovedsagen vanskeligheder, hvilket beroede på den komplekse og begrænsede retspraksis vedrørende privatpersoners søgsmålsret i forbindelse med en anfægtelse af en forordnings gyldighed. I øvrigt har sagen forårsaget yderligere vanskeligheder på grund af den manglende eller begrænsede retspraksis vedrørende fortolkningen af de pågældende KN-koder, samt af de almindelige fortolkningsregler for KN. Endelig er de spørgsmål, Retten har stillet sagsøgeren vedrørende de immaterielle rettigheder, komplekse, og nødvendiggjorde en yderligere analyse af konsumtionen af internationale varemærker.
- 12 Sagsøgeren har endvidere anført, at omfanget af det arbejde, der skulle udføres i forbindelse med hovedsagen, begrundede den krævede erstatning. Før det første, henset til tidligere retspraksis, hvorefter det ikke var muligt at anfægte en tarifieringsforordning, var det nødvendigt at fastslå forskellene mellem denne sag og de tidligere sager, i hvilke et annulationssøgsmål vedrørende tarifieringsforordninger, anlagt af privatpersoner, ikke kunne fremmes til realitetsbehandling. For det andet måtte, da retspraksis vedrørende den pågældende KN-kode og KN's generelle bestemmelse nr. 3 b) er kortfattet, baggrunden for og udviklingen af de pågældende KN-koder undersøges og fortolkes. Desuden har sagsøgeren anført, at selskabet var nødt til at slutte analogt fra andre retsinstansers praksis ved anvendelsen af den

fortolkning, som Verdenstoldorganisationens Udvalg for Det Harmoniserede System har anlagt af KN-kode 9504. For det tredje har sagsøgeren anført, at de spørgsmål, som Retten stillede selskabet vedrørende logoet for konsollen PlayStation[®]2 og om beskyttelsen af varemærkeretten, nødvendiggjorde yderligere undersøgelser.

- 13 Hvad angår de øvrige udgifter i denne sag har sagsøgeren anført, at de i det væsentligste er en følge af, at det var nødvendigt at ansætte en ekspert for at gennemføre en demonstration af konsollen PlayStation[®]2 under retsmødet.
- 14 Endelig har sagsøgeren anført, at hovedsagen var af stor økonomisk interesse. Udstedelsen af den anfægtede forordning indebar ifølge selskabet ophævelse af de bindende tarifieringsoplysninger afgivet af de nationale toldmyndigheder til fordel for sagsøgeren. Sagsøgeren hævder, at de økonomiske konsekvenser af denne foranstaltning kan vurderes til mere end 50 mio. EUR.
- 15 Kommissionen har som udgangspunkt anført, at sagsøgeren har overvurderet hovedsagens betydning, da dommen i hovedsagen alene har virkning for den pågældende sag, og ikke er af almen interesse. Retten har med føje forkastet sagsøgerens første argument om, at det ikke var muligt at tarifere en automatisk databehandlingsmaskine som konsollen PlayStation[®]2 i tarifpositionen 9504. Retten fastslog alene, at Kommissionen havde begået en retlig fejl ved på grundlag af den generelle bestemmelse nr. 3 b) at bestemme tarifieringen af konsoller som konsollen PlayStation[®]2 på grundlag af den funktion, der udgør dens væsentligste egenskab.

- 16 Hvad angår sagens kompleksitet har Kommissionen anført, at selv om sagen har rejst flere interessante spørgsmål vedrørende en privatretlig juridisk persons muligheder for at anfægte gyldigheden af en forordning samt af fortolkningen af KN, adskiller karakteren af disse fortolkningsspørgsmål sig ikke fra dem, der er rejst i andre sager, som Retten har behandlet.
- 17 Kommissionen finder, at den arbejdsbyrde, der blev båret i forbindelse med sagen, ikke begrundes af advokatsalærer, der svarer til 600 arbejdstimer. 200 timer er ifølge Kommissionen mere realistisk.
- 18 Kommissionen har fastslået, at den ikke er i stand til at udtale sig om sagsøgerens vurdering af sagens økonomiske interesse.
- 19 Endelig har Kommissionen gjort indsigelser mod størrelsen af de udgifter, som sagsøgeren har angivet. Den mener, at dette beløb er overdrevet, navnlig fordi Retten havde besluttet »indtil videre« ikke at tage sagsøgerens anmodning om en teknisk demonstration af konsollen PlayStation®2 under retsmødet til følge. Der fandt i øvrigt ingen demonstration sted af denne art.
- 20 Sammenfattende mener Kommissionen, at en erstatning for 50 000 EUR til advokatsalærer og 1 000 EUR til andre udgifter i alle tilfælde er rimelig.

Rettens bemærkninger

Generelle betragtninger

- 21 I henhold til procesreglementets artikel 91, litra b), kan »nødvendige udgifter, som parterne har afholdt med henblik på sagens behandling, især rejse- og opholdsudgifter og vederlag til befuldmægtigede, rådgivere eller advokater«, kræves erstattet. Det fremgår af denne bestemmelse, at de udgifter, der kan kræves erstattet, er begrænset til de udgifter, der er afholdt med henblik på sagens behandling ved Retten, og til udgifter, som var nødvendige i denne forbindelse (Rettens kendelse af 24.1.2002, sag T-38/95 DEP, Groupe Origny mod Kommissionen, Sml. II, s. 217, præmis 28, og af 6.3.2003, forenede sager T-226/00 DEP og T-227/00 DEP, Nan Ya Plastics mod Rådet, Sml. II, s. 685, præmis 33).
- 22 Det følger af fast retspraksis, at da der ikke findes fællesskabsretlige bestemmelser om fastsættelse af sådanne honorarer, er Retten frit stillet ved sin vurdering af de foreliggende oplysninger, idet den dog skal tage hensyn til sagens genstand og karakter, dens betydning efter fællesskabsretten og dens sværhedsgrad, såvel som til den arbejdsbyrde, som de pågældende befuldmægtigede og rådgivere har båret i forbindelse med sagen, samt til parternes økonomiske interesse i sagen (Rettens kendelse af 8.3.1995, sag T-2/93 DEP, Air France mod Kommissionen, Sml. II, s. 533, præmis 16, af 19.9.2001, sag T-64/99 DEP, UK Coal mod Kommissionen, Sml. II, s. 2547, præmis 27, og af 7.12.2004, sag T-251/00 DEP, Lagardère og Canal+ mod Kommissionen, Sml. II, s. 4217, præmis 23). I denne henseende afhænger Fællesskabets retsinstansers mulighed for at bedømme omfanget af den arbejdsbyrde, som advokaterne har båret i forbindelse med sagen, og værdien af det udførte arbejde af, hvor præcise de fremlagte oplysninger er (Rettens kendelser af 8.11.1996, sag T-120/89 DEP, Stahlwerke Peine-Salzgitter mod Kommissionen, Sml. II, s. 1547, præmis 31, og af 15.3.2000, sag T-337/94 DEP, Enso-Gutzeit mod Kommissionen, Sml. II, s. 479, præmis 16).
- 23 Det er ligeledes fast retspraksis, at Fællesskabets retsinstanser ikke er kompetente til at fastsætte de beløb, som parterne skal udrede i honorarer til deres egne advokater, hvorimod de kan fastsætte den del af disse beløb, der kan søges godtgjort hos den

part, som idømmes sagens omkostninger. Når Retten træffer afgørelse herom, skal den følgelig ikke tage hensyn til en national tarif for advokaters salærer eller til en eventuel aftale herom mellem den interesserede part og dennes befuldmægtigede eller rådgivere (kendelsen i sagen Stahlwerke Peine-Salzgitter mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 22, præmis 27, og i sagen UK Coal mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 22, præmis 26).

Anvendelse på den foreliggende sag

- 24 Det er på grundlag af disse kriterier, at sagsomkostningerne skal fastsættes i denne sag.
- 25 Det bemærkes for det første hvad angår sagens genstand og karakter samt dens betydning efter fællesskabsretten, at Retten i dommen i hovedsagen for første gang har fremmet et annulationssøgsmål til realitetsbehandling i henhold til artikel 230, stk. 4, EF vedrørende en tarifieringsforordning. Retten har i denne dom fastsat de generelle betingelser, der finder anvendelse, når privatpersoner anfægter Kommissionens tarifieringsforordninger vedrørende tarifieringen af varer i KN. Herved bemærkes tillige, at denne sags antagelse til realitetsbehandling beroede på helt særlige omstændigheder, fastlagt ud fra en række elementer og oplysninger af forskellig art, der var indhentet af sagsøgeren.
- 26 I øvrigt fremgår det af dommen, at Retten for første gang, for at træffe afgørelse i hovedsagen, måtte tage stilling til spørgsmålet om tarifieringen som en »spillekonsol« i KN, hvilket har løst særdeles vanskelige fortolkningsproblemer af almen betydning, navnlig med hensyn til fortolkningen af visse generelle bestemmelser, positioner og underpositioner samt de til kapitler og afsnit i KN knyttede bestemmelser.

- 27 Det bemærkes for det andet hvad angår omfanget af advokaternes arbejdsbyrde i forbindelse med retssagen, at spørgsmålet om formaliteten i denne sag har forårsaget en yderligere arbejdsbyrde. Sagsøgeren måtte for at godtgøre at være direkte og individuelt berørt af den anfægtede forordning føre et særdeles detaljeret bevis for selskabets særlige situation ved hjælp af en række klare og velbegrundede argumenter. Herved har yderligere undersøgelser gennemført af sagsøgeren været nødvendige, navnlig for at kunne besvare Rettens spørgsmål om de væsentligste forskelle mellem konsollen PlayStation®2 og andre spillkonsoller.
- 28 Spørgsmålet om formaliteten har således i princippet medført en usædvanlig stor arbejdsbyrde. Hvad derimod nærmere angår fremskaffelsen af de nødvendige oplysninger vedrørende varemærkerettighederne må det fastslås, at sagsøgeren hører til samme virksomhedskoncern som producenten og indehaveren af de varemærkerettigheder, der gælder for den pågældende vare. Fremskaffelsen af disse oplysninger kan således kun begrunde en begrænset arbejdsbyrde for sagsøgerens advokater.
- 29 Med hensyn til sagens realitet bemærkes, at en hovedparten af de argumenter, som sagsøgeren har fremført, blev fundet ugrundede.
- 30 Hvad for det tredje angår sagsøgerens økonomiske interesse i sagen er Retten på grund af overslagets manglende præcision ikke i stand til at tage stilling til det beløb, som sagsøgeren har forelagt. Det kan dog fastslås, at konsollen PlayStation®2 bliver solgt i betydeligt antal i Fællesskabet.
- 31 Sagsøgeren har heller ikke forelagt Retten præciseringer vedrørende fordelingen af de pågældende advokaters arbejdstimer med hensyn til de forskellige arbejdsopgaver, der er udført som led i sagen for Retten. Det første skema, der er vedlagt som bilag til sagsøgerens skrivelse af 10. marts 2004 og opført i bilag A.1 til

stævningen (s. 16 og 17), indeholder kun en opregning af hver af de forskellige aktiviteter, som advokaten hævdes at have udført, vedhæftet de samlede omkostninger. Stævningen indeholder ikke en detaljeret fordeling af de samlede omkostninger for antallet af timer, der er anvendt på hver af de forskellige aktiviteter udført af advokaten, som giver Retten mulighed for at tage stilling til, om beregningen er rimelig. I alle tilfælde kan det advokatarbejde, som er udført i forbindelse med forberedelsen af en eventuel præsentation af konsollen PlayStation², ikke antages at være nødvendigt for sagens afgørelse (jf. herved nedenfor, præmis 33).

- 32 Under disse omstændigheder og henset til ovenstående, skal det timeantal, der svarer til sagsomkostningerne, fastsættes til 250 timer.
- 33 Hvad angår sagsøgerens andre udgifter til sagen, har selskabet krævet 1 500 EUR for udgifter til en ekstern præsentation af funktionen af konsollen PlayStation². Det skal først bemærkes, at det var sagsøgeren, der havde stillet forslag om en sådan præsentation til retsmødet, uden at Retten havde anmodet herom. Rettens justitssekretær har i skrivelse af 3. februar 2003 oplyst sagsøgeren om afdelingens afgørelse om »indtil videre« ikke at efterkomme sagsøgerens anmodning, men samtidig anført, at en sådan præsentation eventuelt, om fornødent, kunne tillades under retsmødet. En sådan præsentation viste sig ikke at være nødvendig og blev derfor ikke gennemført. Under disse omstændigheder kan de udgifter, som henhører under denne præsentation, ikke antages at være nødvendige for sagens afgørelse.
- 34 Som for de øvrige udgifter skal der tages hensyn til udgifterne til fotokopier, postforsendelser samt udgifter til rejse og ophold for de fire personer, der var forbundet med hovedsagen ved Retten, som udgifter, der kan kræves erstattet, såfremt disse har været nødvendige. Imidlertid indebærer den manglende præcisering af, hvorledes udgifterne på 1 250 EUR for rejse og ophold og 750 EUR for fotokopier er afholdt og fordelt, at disse sagsomkostninger må anslås til 1 000 EUR.

35 Sammenfattende vurderes sagsøgerens samlede erstatningsberettigede sagsomkostninger i hovedsagen således til 66 175 EUR.

36 Da Retten ved fastsættelsen af de sagsomkostninger, der skal erstattes, har taget hensyn til alle sagens omstændigheder indtil tidspunktet for afsigelsen af nærværende kendelse, skal der ikke træffes særskilt afgørelse om de udgifter, parterne har afholdt med henblik på nærværende sag om fastsættelse af sagsomkostninger (jf. i samme retning Rettens kendelse af 10.1.2002, sag T-80/97 DEP, Starway mod Rådet, Sml. II, s. 1, præmis 39).

På grundlag af disse præmisser

bestemmer

RET TEN (Tredje Afdeling)

De omkostninger, som Kommissionen skal erstatte sagsøgeren, fastsættes til i alt 66 175 EUR.

Således bestemt i Luxembourg den 18. marts 2005.

H. Jung

M. Jaeger

Justitssekretær

Afdelingsformand